

Grønne kontraktsklausuler

Line Voldstad
Partner, Head of EU Regulatory
and IPT

Morten Gullhagen-Revling
Lead Lawyer

"Grønne kontraktsklausuler" er i vinden og er noe vi vil høre om i mange år fremover. Klimaloven angir to mål:

- Klimagassutsippene i 2030 skal være redusert med minst 55 % sammenlignet med utslippsnivået i referanseåret 1990, jf. Klimalovens § 3.
- I 2050 skal Norge være lavutslippsamfunn innen 2050, jf. Klimalovens § 4. Klimagassutsippene i 2050 skal videre reduseres i størrelsesorden 90-95 % sammenlignet med utslippsnivået i referanseåret 1990.

Foreløpige tall viser liten nedgang i utsipp av klimagasser, og i følge Miljødirektoratets nettside Miljøstatus er det verken mulig å beregne status eller utviklingen på målene nevnt ovenfor. Det skaper naturlig nok en utfordring, men det synes å være på det rene at sterkt lut må til om klimamålene kan oppnås.

På anskaffelsesrettens område er hensyntaket til klima og miljø et "hot topic" og som kjent gjelder det nå en hovedregel om vektning av miljø med minst 30 % når tildelingskriterier skal fastsettes. Anskaffelsesutvalget har foreslått bruk av standardiserte minimumskrav knyttet til klima og miljø, og DFØ har utarbeidet både veileder og en egen nyttig kriterieveiviser som gir forslag til krav som kan stilles i kravspesifikasjon, kontraktsvilkår og tildelingskriterier som kan stilles i ulike sektorer.

Også i England er det hårete mål knyttet til reduksjon av klimagassutsipp, nærmere bestemt angir den engelske "Climate Change Act" et mål på 100 % netto reduksjon av carbonutsipp innen 2050 – et av verdens mest ambisiøse mål. Siden de fleste kjøp har en side mot utsipp av klimagasser, f.eks. ved produksjon eller tilvirkning av et produkt, vil det et stort mulighetsrom for at det offentlige gjennom sine betydelige innkjøp i anskaffelsesprosessene kan være kravstiller for reduksjon av klimagasser og derigjennom bidra til oppfyllelsen av klimamål. I Norge finnes som nevnt en del veileder og eksempler på krav og kriterier som kan stilles gjennom DFØ sin kriterieveiviser, men inspirasjon kan også hentes fra andre land. I England har Cabinet Office utviklet en "Carbon Reduction Contract Schedule" som inneholder standard bestemmelser som kan inkluderes sammen med andre bærekraftskrav, og hvor det er forholdsmessig å stille slike krav. Bestemmelsene kan leses her og det er utviklet en guide som kan leses her.

Standardbestemmelsene som er utviklet er ment å anvendes i de større anskaffelsene hvor det er størst potensiale for reduksjon av klimagassutsipp og hvor for oppdragsgivere som vil kunne ha nødvendig kompetanse og ressurser for at kravene følges opp.

Etter vår vurdering er utviklingen av standardbestemmelsene et viktig bidrag for oppfyllelsen av klimamålene og vi vil særlig fremheve at:

- ensartede definisjoner er utviklet, slik som "Carbon Footprint", "Greenhouse Gas Emissions" som sikrer lik forståelse.
- leverandøren anerkjenner klimamål, sitt ansvar for å bidra til oppnåelsen av disse, og forpliktes til å utarbeide en plan for reduksjon av klimagassutsipp.
- det er utviklet et egne rapporteringsskjema leverandøren skal benytte for å bidra til å sikre at forpliktelsene overholdes.
- det er utviklet egne standardbestemmelser for ulike sektorer (finnes i del B), f.eks. at det innen leverandører innen teknologisektoren skal overholde EU's "Code of Conduct" for dataentre.

Det er med andre ord positive tiltak som utvikles for å nå klimamålene også utenfor Norge. Ingen av tiltakene vil imidlertid ha noen nytte hvis de ikke følges opp og kontraktsbestemmelsene blir liggende i en skuff når kontrakten først er signert.